

PROGRAMA

24 DE FEBRER DE 2017

12.00 – 13.30 - Aula 0.3

Presentació del llibre *Historia de los descendientes de Volsungr*, amb els seus traductors, Macià Riutort i José A. De la Nuez.

17.00 – 20.00 MACIÀ RIUTORT

Els monstres marins de les sagues islandeses

3 DE MARÇ DE 2017

17.00 - 20.00 INÉS GARCÍA LÓPEZ

La narració dels espais mítics a les *fornaldarsögur*: els *Glæsisvellir* (els camps resplendents) i els *Óðáinsakr* (el camp del no-mort)

10 DE MARÇ DE 2017

17.00 - 20.00 ARACELI ROSILLO LUQUE

La mediació femenina en el imaginari escandinau: la significació històrico-religiosa de las nornas, las vödur y las valquirias

17 DE MARÇ DE 2017

17.00 - 20.00 ROGER LOSCERTALES

Ormar, *Draugar* i altres transformacions: representacions literàries, iconogràfiques i arqueològiques

24 DE MARÇ DE 2017

17.00 - 20.00 ANTÓN DE LA NUEZ

La Saga de Sörlí y la Piedra de Rök

31 DE MARÇ DE 2017

17.00 - 20.00 SANTIAGO IBÁÑEZ LLUCH

Las fornaldarsögur y los *Gesta Danorum* de Saxo Gramático

7 D'ABRIL DE 2017

16.00 - 19.00 MARIANO GONZÁLEZ CAMPO

Seres monstruosos en las *ridarasögur*

19.00 - 20.30 **Llibreria Altair**

Coloquio sobre las Islas Feroe

y presentación del *Diccionario Feroés-Español*

26 D'ABRIL DE 2017 - Aula 0.3

17.00 - 20.00 ENRIQUE BERNÁRDEZ

Geografías, mundos y seres reales y míticos en el antiguo Norte

5 DE MAIG DE 2017

17.00 - 20.00 INÉS GARCÍA LÓPEZ

Lectura crítica de textos i discussió

La quarta edició del curs sobre literatura islandesa medieval s'endinsarà en els relats de les *fornaldarsögur* o sagues del temps antics, llegirem sobre els espais mítics i els seus éssers monstruosos i meravellosos.

Aquest curs està adreçat a estudiants de Grau i de Màster, a professionals del món editorial i públic en general que vulgui conèixer el món de la literatura de les sagues.

Direcció: Inés García López

Col·laboració: Araceli Rosillo Luque

Número de crèdits: 2,00

Import de la matrícula: 155 €

(s'aplicarà un 10% al preu del curs pels serveis específics i de suport a l'aprenentatge)

Preinscripció i Matrícula: de l'1 al 23 de febrer

Contacte: inesgarcia@ub.edu

Totes les sessions ordinàries seran a l'**Aula 1.3**

de l'aulari Josep Carner (C/ Aribau, 2)

Facultat de Filologia

Dept. d'Estudis Anglesos i de Llengües i Literatures

Modernes

Secció d'Estudis Germànics

LES SAGUES ISLANDESES IV

Tor, Hymir i Jormungand, ms. SÁM 66, s. XVIII
Stofnun Árna Magnússonar í íslenskum fræðum

Curs d'Extensió Universitària

Facultat de Filologia

Del 24 de febrer al 5 de maig de 2017

Breu descripció de les sessions

Divendres 24 febrer 2017

Els monstres marins de les sagues islandeses.

Macià Riutort i Riutort – Filòleg i Professor Titular del Departament de Filologia Anglo-germànica de la Universitat Rovira i Virgili (Tarragona).

La sessió consistirà en una presentació-classificació dels éssers monstruosos que poblen l'oceà atlàntic entre Noruega i Islàndia. Els monstres marins són referits a les sagues i a altres obres com el *Konungs skuggsjá* (aprox. 1250), a còdexs legals com la *Grágás*, i al capítol dedicat a "De piscibus monstrosis" del tercer llibre de la *Historia de gentibus septentrionalibus* (1555) de l'Olaus Magnus. S'intentarà separar les criatures fabuloses dels possibles mamífers marins no identificats i actualment extingits.

Divendres 3 març 2017

La narració dels espais mítics a les *fornaldarsögur*: els *Glæsisvellir* (els camps resplendents) i els *Ódáinsakr* (el camp del no-mort).

Inés García López – Filòloga i Professora Associada de la Secció d'Estudis Germànics, Dept. d'Estudis Anglesos i de Llengües i Literatures Modernes de la Universitat de Barcelona. Investigadora a l'Institut de Recerca en Cultures Medievales (IRCVM).

En aquesta primera sessió del curs analitzarem la relació que s'estableix entre els protagonistes de la *Bósa Saga ok Herrauðs*, la *Hervarar Saga ok Heiðreks* i la *Eireks saga víðförla* i les coordenades mítiques espacials i temporals a les quals han estat convocats a transitar. Posarem especial èmfasi en l'anàlisi de la descripció dels *Ódáinsakr* com a un tercer espai pels morts a més del Niflheim i el Valhalla.

Divendres 10 març 2017

La mediación femenina en el imaginario escandinavo: la significación histórico-religiosa de las nornas, las *völur* y las *valquirias*.

Araceli Rosillo – Historiadora i Bibliotecària a la Biblioteca-Arxiu dels Franciscans a Catalunya.

Desde una perspectiva de género, se repasarán las evidencias histórico-literarias y las implicaciones religiosas de las nornas, figuras mitológicas asociadas al destino de los hombres, las *völur*, y las *valquirias*, para destacar la importancia de la mediación femenina en la cultura escandinava en relación a varios aspectos de lo sobrenatural: el destino, la profecía y la muerte.

Divendres 17 març 2017

Ormar, Draugar i altres transformacions: representacions literàries, iconogràfiques i arqueològiques.

Roger Loscertales – Filòleg i President de FornalFolket Associació Cultural i secretari i membre fundador de Hereus de la Història Associació Cultural.

En aquesta sessió plantejarem una visió panoràmica dels ormar, els draugar així com altres transformacions, o deformacions, tant des del punt de vista literari, com a través de representacions iconogràfiques presents en el registre arqueològic.

Divendres 24 març 2017

La Saga de Sörli i la Piedra de Rök.

Antón de la Nuez – Filòleg i Traductor especialista en literatura nòrdica.

En esta sesión se establecerán paralelismos entre el texto en runas de la Piedra de Rök y el del *Sörli þátrr eða Heðins saga ok Högna*. Reflexionaremos sobre la posibilidad de que la saga que está en prosa en la piedra del siglo IX sea la versión más primitiva de la *Saga de Sörli*. El relato de Sörli se conserva en el *Flateyjarbók*, un manuscrito compilado en Islandia en el siglo XIV por dos monjes cristianos.

Divendres 31 març 2017

Las *fornaldarsögur* y los *Gesta Danorum* de Saxo Gramático.

Santiago Ibáñez Lluch – Filòleg i Traductor. Ldo. en Filologia Clàssica i en Filologia Anglogermànica per la Universitat de València. Professor de Griego de Enseñanza Secundaria.

En esta sesión se abordará la relación de las *fornaldarsögur* con los primeros nueve libros de la *Historia danesa (Gesta Danorum)* de Saxo Gramático. El propio historiador danés alude a los testimonios islandeses entre las fuentes utilizadas para elaborar su voluminosa obra y su relación ha dado lugar a abundantes estudios. Tras una breve presentación de la obra de Saxo y de las llamadas sagas de los tiempos antiguos, se citarán diversos pasajes de los *Gesta Danorum* donde aparecen monstruos, portentos y seres maravillosos de toda laya y condición.

Divendres 7 abril 2017

Seres monstruosos en las *riddarasögur*.

Mariano González Campo – Ldo. en Filosofía, B.Ph.Isl. en Filología Islandesa, Doctor en Traducción y Comunicación Intercultural.

Mientras que en algunos géneros de la literatura nórdica medieval como las sagas de islandeses (*Íslendingasögur*), las sagas de obispos (*Biskupasögur*) o las sagas de reyes (*Konungasögur*) predominan los elementos históricos frente a los ficticios, en otros géneros como las sagas de los tiempos antiguos (*Fornaldarsögur*) o las sagas de caballeros (*Riddarasögur*) la ficción conforma por completo el horizonte de expectativas del lector u oyente de estos relatos. Por ello, los monstruos y otras criaturas contranatura forman parte esencial de un variopinto elenco de personajes literarios cuyas acciones no hacen más que representar en escenarios fantásticos el perenne conflicto entre el bien y el mal, lo natural y lo cultural, lo conocido y lo desconocido. En esta sesión trataremos sobre algunos de los monstruos más llamativos de algunas *riddarasögur* y de su función en el marco de los relatos donde aparecen.

Dimecres 26 abril 2017

Geografías, mundos y seres reales y míticos en el antiguo Norte.

Enrique Bernárdez Sanchís- Filòleg i Professor Catedrático de la Universidad Complutense de Madrid.

Se revisarán las diferencias entre la visión "cartográfica" del mundo (es decir, la que dispone de mapas) y la propia de pueblos esencialmente ágrafos. Igualmente, la diferencia entre el espacio-tiempo mítico y el espacio-tiempo "real". Por último, el papel de la fauna mítica e invisible frente a la fauna observable. Todo ello se aplicará para la comprensión de la estructura del mundo mítico nórdico, sus relaciones con el mundo real y su utilización en la literatura. Más allá de la "interpretación errónea", por ejemplo, de animales reales como el hipopótamo creando uno mítico como el unicornio, está la posibilidad de crear seres inexistentes sin necesidad de modelos de ninguna clase.